

Warszawa, 15 kwietnia 2017r.

Mgr Anna Czachorowska

Nauczyciel dyplomowany,

Były doradca metodyczny obszaru muzyka

Opinia merytoryczno-dydaktyczna

Dotycząca programu nauczania

„Klucz do muzyki. Program nauczania muzyki dla klas 4–7 szkoły podstawowej”

Autorstwa

Urszuli Smoczyńskiej, Katarzyny Jakóbczak-Drażek, Agnieszki Sołtysik

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna

Program nauczania muzyki pt. „Klucz do muzyki” przeznaczony jest do realizacji w klasach 4–7 szkoły podstawowej, czyli na drugim etapie edukacyjnym. Program jest zgodny z obowiązującą podstawą programową kształcenia ogólnego, zamieszczoną w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz.U. 2017 poz. 356) oraz wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 1 marca 2017 r. w sprawie dopuszczenia do użytku szkolnego podręczników (Dz.U. poz. 481 z 2017r.).

Przekazanie uczniom określonego zakresu materiału, obudzenie w nich wrażliwości estetycznej i potrzeby obcowania z muzyką, to podstawowe założenia dydaktyczno-wychowawcze podkreślane w podstawie programowej i realizowane w korelacji z innymi dziedzinami nauki. Autorki programu zwracają szczególną uwagę na umiejętne łączenie treści muzycznych z językiem polskim i historią. Nawiązywanie podczas zajęć do kultury narodowej i podkreślanie związków między dziedzictwem kulturowym a wydarzeniami historycznymi na przestrzeni epok ma wpływ na subiektywne postrzeganie i ocenę przez ucznia skutków zaistniałych zmian. Lepszemu poznaniu historii służą zamieszczone przez autorki przykłady pieśni patriotycznych, religijnych oraz ludowych. Uczeń ma okazję zaobserwować istotną rolę literatury i poezji w utworach muzycznych.

Bardzo istotna jest również korelacja muzyki z plastyką. Wiele elementów wspólnych z obydwu dziedzin inspirowane do przeprowadzenia analogii między dziełami muzycznymi a plastycznymi. Nie bez znaczenia jest połączenie elementów matematyki i informatyki z tworzeniem utworów muzycznych, ich zapisem nutowym.

Program pozwala nauczycielowi muzyki na stwarzanie wielu sytuacji zadaniowych, które wywołują aktywność muzyczną, przygotowują świadomego odbiorcę muzyki artystycznej. Różnorodne bodźce zwiększają szansę dotarcia do każdego ucznia. Zgodnie z podstawą programową i merytoryczną każda lekcja realizuje różne formy aktywności muzycznej tj.: śpiew, gra na instrumentach, ruch przy muzyce, słuchanie muzyki i zadania twórcze. Nie brakuje propozycji ciekawych ćwiczeń w celu powtórzenia i utrwalenia materiału.

Prezentowany program składa się ponadto z następujących rozdziałów:

Cele edukacji

Głównym celem edukacji jest wszechstronny rozwój ucznia, jego muzykalności i wrażliwości estetycznej oraz zachęcanie do aktywnego uprawiania i odbioru sztuki. Edukacja muzyczna zdaniem autorek powinna polegać na realizacji zadań w trzech obszarach: nauczania, nabywania umiejętności i wychowania. W programie wnikliwie określono zakresy poszczególnych obszarów.

Formy realizacji:

Uczestniczenie podczas zajęć muzyki w wielu formach aktywności ma wpływ na poziom zdobywanej wiedzy, wzmacnia pozytywne nastawienie do sztuki odbiorców. Autorki szczegółowo opisały wszystkie formy aktywności muzycznej począwszy od śpiewu poprzez grę na instrumentach i ich wykorzystanie w różnych ćwiczeniach twórczych i odtwórczych, zabawy i improwizacje, które rozwijają inwencję twórczą, wyobraźnię i wrażliwość, aż po słuchanie muzyki i ruch. Tak szerokie zastosowanie aktywności uczniów wpływa na wzrost zainteresowania zajęciami, ułatwia zdobywanie wiedzy i umiejętności odbiorcy.

Treści nauczania

W rozdziale tym autorki przedstawiły bardzo szczegółowo treści nauczania w poszczególnych klasach zgodnie z zapisem podstawy programowej. Podały materiał i repertuar obowiązkowy w zakresie różnych form aktywności ucznia.

W podrozdziale wyszczególniającym treści w podziale godzinowym nauczyciel ma podane dobrze skonstruowane metodycznie tematy zajęć, zagadnienia i materiały dydaktyczne, które mają wpłynąć na osiągnięcie wyznaczonych celów edukacyjnych zgodnych z podstawą programową.

Jest to niezwykle cenne źródło do konstruowania nauczycielskich planów pracy.

Przewidywane osiągnięcia uczniów

Przewidywane osiągnięcia autorki sformułowały na podstawie analizy Podstawy programowej dotyczącej nauczania muzyki dla klas 4–7. Zdobyte umiejętności uczniów w zakresie śpiewu, gry na instrumentach, grupowych improwizacjach ruchowych, tańca, przedstawiania treści utworu muzycznego w formie plastycznej, literackiej, aktorskiej, analizy i rozpoznawania dzieł muzycznych pozwolą rozwinąć osobowość, kreatywność i uzdolnienia odbiorców.

Program ukierunkowany jest również na samokształcenie i umiejętność docierania do informacji, które pomogą wybrać uczniom wartościowy program z oferty mediów.

Warunki realizacji programu

Program określa wymogi dotyczące pracowni muzycznej i jej wyposażenia. Autorki podkreślają, iż właściwą realizację programu mogą zapewnić tylko nauczyciele z wykształceniem muzycznym i pedagogicznym.

Ocenianie

To nieodłączny element procesu kształcenia. Autorki przedstawiają przykładowe kryteria oceniania na różnych płaszczyznach aktywności ucznia. Podkreślają, iż przy ustalaniu oceny najważniejszy jest wysiłek ucznia i wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć. Różnorodność form aktywności ucznia pozwala na osiągnięcie przez niego sukcesu niezależnie od uzdolnień.

Podsumowując, program „Klucz do muzyki” autorstwa Urszuli Smoczyńskiej, Katarzyny Jakóbczak-Drążek i Agnieszki Sołtysik jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym. Zawiera treści zgodne z przepisami obowiązującego prawa.

Program stanowi przemyślaną i całościową koncepcję wprowadzania w świat muzyki uczniów klas 4–7 szkoły podstawowej. Przygotowuje ich do aktywnego i świadomego odbioru kultury. Pozwala nauczycielowi na kreatywność i rozwijanie w różnorodny sposób wrażliwości muzycznej swoich podopiecznych.